

تبعات اجتماعی حمله متفقین به ایران

۸ خرداد ۱۳۹۵ ساعت ۱۶:۴۰

کارشکنی قوای اشغالگر در کار تامین و حمل و نقل غله مورد نیاز کشور و در مواردی نابود کردن عمدی خواروبار به قصد ایجاد کم یابی از جمله دلایل قحطی ایران در اوایل دهه ۱۳۲۰ بود.

زمانی که از اشغال ایران در جریان حمله متفقین به این کشور، صحبت می شود، بیشتر تبعات و نتایج سیاسی و نظامی این حمله مورد بحث و بررسی قرار می گیرد. در حالی که این حمله تبعات اجتماعی گسترده ای نیز داشت. در این دوره از تاریخ، ایران یکی از بزرگترین قحطی های خود را پشت سر گذاشت. اما از آنجا که پس از این بحران ما شاهد بحران آذربایجان و کردستان هستیم و می رفت تا کشور ما دو پاره شود، خسران های اجتماعی که در پی اشغال به ایران وارد آمد کمتر مورد توجه محققان قرار گرفته است.

«کم یابی غله و خوارو بار در سال های پس از شهریور ۱۳۲۰، معلول علل و عوامل متعددی است که اهم آنها عبارتند از:

- کمبود کلی تولید و عرضه غله در اواخر سلطنت رضاشاه به دلایل مختلف و از جمله، تاکید بیش از حد بر صنعتی شدن، مجبور کردن مالکان و زارعان به تحویل مازاد غله خود به دولت به بهایی نازل و تلاش نامعقول برای صادر کردن غلات به خارج از کشور برای تحصیل ارز و توسعه صنایع.

- آثار روانی جنگ و اشغال که قهرا افزایش تقاضای مردم برای خرید کالاها از یک طرف و کاهش عرضه و احتکار آنها از جانب تولیدکنندگان و فروشندگان را از طرف دیگر موجب می شود.

- ناکافی بودن شبکه ارتباطی و کمبود وسایل حمل و نقل که بخش اعظم آنها توسط قوای اشغالگر برای حمل و نقل اسلحه و تدارکات در اختیار گرفته شده بود و نیز بروز ناامنی در راه ها به دلیل بی ثباتی سیاسی.

- نیازی قوای اشغالگر به خوار و بار و خرید مقادیر زیادی غله توسط کارگزاران آنها و نیز تلاش برای خارج کردن ارزاق از کشور.

- کارشکنی قوای اشغالگر در کار تامین و حمل و نقل غله مورد نیاز کشور و در مواردی نابود کردن عمدی خواروبار به قصد ایجاد

نوع مواجهه غربیان با جامعه ایرانی در جریان جنگ نشانگر چند چیز است: یکی آنکه رویه های بشر دوستانه و انسان دوستانه تنها برای مقابله با دشمنان آنان مورد تاکید قرار می گیرند؛ در غیر این صورت خود آنها هیچ بویی از این حقوق نبرده اند. جالب آنکه یکی از کشورهایی که در جریان جنگ جهانی دوم به ایران نیرو گسیل داشت، ایالات متحده بود. کشوری که ادعای لیبرالیسم و جهانی اخلاقی بر پایه دکترین رئیس جمهورش ویلسون داشت. دوم اینکه پایان این جنگ، که با سلطه ایالات متحده بر جهان همراه بود، بر پایه چه هزینه های جبران ناپذیری ممکن گشته است.

پی نوشتها:

۱- احمد کتابی، قحطی های ایران، تهران، دفتر پژوهش های فرهنگی، ۱۳۸۴، صص ۶۱-۶۲.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetarikh.com/news/۲۲۱۲۸/ایران-متفقین-حمله-اجتماعی-تبعات>